

BOLDOG

ÚJ

▸ *Vlagyimir Szorokin*

ÉVET!

A színpadon átlagos méretű, felújítás alatt álló nappali: a berendezés (tálas, asztal, pár könyvespolc, székek) papírral letakarva szorosan egymás mellé tolva a bal oldali falnál, a padlót festékfoltos újságpapírok borítják; jobbra a frissen tapétázott falnál létra, a földön tapétatekercek hevernek, ragasztóval és festékkel teli üvegek sorakoznak. Középen az egyszerű, teljesen fehér falnál nagy, japán gyártmányú TV, vele szemben, a közönségnek háttal egy forgófotelben ül Rogov — férfi, 37 éves. Sötétkék tréningnadrágban, elnyűtt fehér pólóban van, csupasz lábfejen papucs. Mellette konzervek tárolására szolgáló kartondoboz, rajta egy üveg kubai rum, pohár, kistányér ennivalóval, hamutál. Rogov a TV távirányítójával a kezében cigarettázik és a Vremja című hírműsor imént elkezdődött szilveszteri adását nézi. Tölt egy fél pohárnyi rumot, egy hajtásra kiissza, ráérősen eszeget. Csöng a telefon. Rogov lenémítja a tévét, felveszi a kagylót.

Rogov: Igen... Aha... Aha... Világos. Gyorsan fogtál taxit? Aaaa... Remek... Ja. Értem. *(Szájába vesz egy falat kolbászt, rágcsálja)* Igen. Természetesen. Hogyan? Ez a hülye még semmivel sem készült el? Tessék? Persze, persze. És nem segít neki? Micsoda béna faszok! Neked minden barátod ilyen. Igen, igen. Persze én nem érek fel hozzájuk... Igen, igen. Nekem, drága hölgyem, jó egyedül. Pontosan. Ja. Mi, a nyomoroncaiddal? Száskával? Megörvendeztetett már titeket a Nyizsnyij Novgorod-i humorával? Tessék? Hogy jön ez most ide? Én? Én rendben vagyok, ti meg csak zabáltok, mint a disznók, aztán ennyi nektek az egész ünnep. Igen. Nekem erre nincs szükségem. Nem. Igen... *(Rágcsál)* Igen... Nem... Nem, kedves, veled ellentétben én mindenkit szeretek, kivéve az ilyen szovjet szararcúakat. Igen, igen... Nem. Mi közöm hozzá? Igen. Jól érzitek ti már magatokat nélkülem is. Igen. Túléli. Hogyan? Vagy talán nem? Amint csak lehet, leissza és telezabálja magát, aztán meg pofázik az ő drágalátos Szemjonovjáról. Igen, igen. Én? Persze. Persze... Természetesen. Nos, ez a te dolgod. Nem, nem, nekem elegendő van. Igen. Éjfélre akár már le is ültethetnek titeket? Nahát, nahát... Különbözik meg csak tessék parancsolni. Igen. Nagyszerű! *(Nevet)* Igen, igen... Szó se róla, jó kis barátó! Tessék? Hát, ha kellemetlen, akkor ne mondjad... Igen. Adjad, adjad. Érezze csak szarul magát az új évben. Na, helyes, BUÉK! Na, ennyi. Aha... Aha. Igen... *(Leteszi a kagylót.)* Hülye picasa... *(Elnyomja a csikket a hamutartóban, tölt még egyet, megissza. Miközben falatozik, ráadja a hangot a tévére)*

TV: ...szomszédaik már otthonaikban várják az új évet — Ivanovka, Ljudvinov, Paszeka és más falvaknak, a körzet mind a 12 településének lakói. Ide tértek vissza szilveszter előestéjén azok a helybéliek, akiket nyolc hónappal ezelőtt evakuáltak a csernobili atomerőmű veszélyessé vált övezetéből. Szülőföldjükre engedtek haza összesen körülbelül másfél ezer embert...

Rogov: *(hirtelen leveszi a hangot és beszélni kezd, mintegy a bemondó helyett)* Akikből ezer kopasz, a maradék félezer pedig vak. *(Bekapcsolja a hangot)*

TV: ...erre a napra vártak oly türelmetlenül, vágyakozva szeretett otthonukra, ezért számukra most a háztartásuk körüli ügyes-bajos tennivalók is örömszámba mennek...

Rogov: *(ismét leveszi a hangot)* Pofázzál, pofázzál csak aranyhalacska... *(Ráadja a hangot és a továbbiakban is ezzel a módszerrel kapcsolgatja a TV-t, így kommentálva a műsort)*

TV: ...a vak természeti erők felett álló barátság és bátorság összekovácsolta az embereket. És most, lezárva ezt az évet...

Rogov: Meghozták a kétféjű rémet! Ha, ha, ha! A kétféjű ukránt! Megvan az Ukrán SzSzk új címerállata, baszki. Mi a faszért ne, joguk van hozzá... *(Rumot tölt, megissza, eszik néhány falatot)* Na gyerünk, fós a szót tovább...

TV: ...húszezer tonnányi szénrel a tervezett felett. Ezt ezidáig egyedül a Kusztanajszkaja területi üzemek fűtőanyag-előál-

- litási tempója éri el. Az 1987-es évre a barnaszén kitermelésének növelésével a testület azt reméli...
- ROGOV: A grúzok faszát csak feléri!
- TV: Első látogatóit fogadta az új városi posta Aktjubinszkban. A postai küldemények szállítása és válogatása immáron gépiesített és automatizált, ennek felügyeletét ugyanis számítógép vette át...
- ROGOV: Pofázzál, pofázzál csak aranyhalacska... Baszki, ti még a fagyit is bicskával eszitek. Komputer! Lószar van nálatok, nem pedig számítógép. Szcsotival számoltok, ahogyan eddig is...
- TV: ...olyan gyorsan, mint ahogyan azt szeretnénk. De a végéhez közeledő év egyértelműen tanúsítja: a kezdeti szakaszába lépett peresztrojka immáron visszafordíthatatlan. Tökéletesedik, megváltoztatja a pártbizottság munkastílusát. Leküzdve az elmúlt évek tehetetlenségét, felszámolva a szavak és tettek közötti szakadékot, hívei elutasítják a régi irányelveket, és a fejlődés kulcsfontosságú kérdéseinek leghatásosabb megoldási módjait keresik. Jelentős átalakulások zajlanak a gazdaságban. A gazdasági tervezet fokozódó hatékonyságával együtt mindez...
- ROGOV: Szarrágás, megfeszített és tervszerű töketlenkedés. Valamint szarkeverés, balfaszzkodás, mellébeszélés és egyéb dicséretes törekvések... (*Rumot tölt, megissza, harap egyet.*)
- TV: ...a '86-os év elmúlt hónapjai a '80-as évek ipari termelésének legmagasabb értékét produkálták. Fellendülés mutatkozik a mezőgazdaságban is. A gabona össztermése 210 millió tonna körül járt, ami 30 millió tonnával több, mint az éves átlag az előző ötéves tervben...
- ROGOV: Szerencsétek volt az időjárással, faszfejek, ennyi az egész. De gyanítom, hogy amúgy is az USA-tól veszitek. Ma fellendülés, holnapról pedig megint kilóg a seggünk a gatyából... (*Rágcsál.*)
- TV: De napjaink eredményei egyáltalán nem jelentik azt, hogy a végéhez közeledő '86-os év ne tartogatna még számunkra megoldatlan problémákat. Vannak gondok az iparban, a mezőgazdaságban...
- ROGOV: És a szarunk megrágásában, megkavarásában...
- TV: ...mint azelőtt, megmutatjuk jelentőségüket, közeledünk a megoldásukhoz. Ezzel a fontos ismerettel gazdagított minket az átért év tapasztalata, a peresztrojka éve...
- ROGOV: Az év, amikor csak basztuk a rezet, cseszd meg...
- TV: Most, amikor az 1986-os év utolsó óráit üti, felmerül a kérdés: megnyugodhattak-e az emberek Földünkön? Nem, az aggodalmak nem tűntek el, mindazonáltal az emberiség reménysége egyre nagyobb...
- ROGOV: Faszt a szádba, Fegyá bátya...
- TV: ...1986 elején a Szovjetunió azzal az egyértelmű programmal lépett elő, miszerint jelen század végéig meg kell tisztítani bolygónkat a nukleáris fegyverektől. Meghirdettük a programot...
- ROGOV: Hogy szarunk végre egy jó nagyot. Íme a ti programotok... (*Rágyújt.*)
- TV: ...minden felelősségteljes embernek a világon. A Szovjet Állam nemcsak egy új politikai gondolkodásért szólalt fel — meg is testesíti azt konkrét döntésekben és tettekben. Ez legfőképpen azon a találkozón volt világosan látható, melyet Reykjavíkban...
- ROGOV: Recskavikban... (*Rumot tölt, iszik.*)
- TV: ...egyedül a washingtoni államigazgatás hibájából, kinek háta mögül azért éreződik a hadiipari lobbis „lehelete” is. A történelmi lehetőség így kimaradt...
- ROGOV: (*rágcsálva*) A faszunk meg lelohadt...
- TV: ...több mint 500 napja némák a szovjet kísérleti lőtterek...
- ROGOV: Rajtuk rothadó óvszerek...
- TV: Egyetlen magát komolyan vevő nyugati politikus sem kétkedhet békés kezdeményezésünk őszinteségében. Most csak az USA-n múlik...
- ROGOV: Faszt a szádba, Fegyá bátya...
- TV: Külföldi híreink. Tovább folytatódik a francia fuvarosok sztrájkja, akik december harmincadikán ismét Párizs utcáira vonultak. Szolidaritásuk jeléül Párizs más munkásai és közalkalmazottjai is csatlakoztak hozzájuk. „Követeljük a munkához való jogot!”, „Sztrájkolunk, nem engedünk a méltóságunkból!” — hangzanak a transzparenszek jelmondatai és feliratai, mintegy a francia dolgozók ítéleteként az úgynevezett gazdasági átalakulás programjáról, melyet a nagytőke kedvéért vezettek be, szemben a munkások érdekeivel...
- ROGOV: Bekaphatod, fasz paraszt... (*A doboz fölé hajolva salátát eszik a kistányérból.*)
- TV: A Kunene tartományból beérkező információk szerint — ahol december közepén az angolai hadsereg visszaverte az UNITA gerilla-csoportjainak kitörését Namíbia rasszista Dél-Afrika által megszállt területeiről — a harcok folyamán körülbelül 140 banditát tettek ártalmatlanná, további 16-ot foglyul ejtettek. A hadművelet során több mint 600 lőfegyver és lőszer tárolására szolgáló bűvőhelyet derítettek fel. A banditák börtönbe kerülésével körülbelül 350 békés civil tér haza...
- ROGOV: Náluk meg mindenkinek földig ér a fasza... Na ja. Csak a mi kolbászunk zabálja meg. Szarszopók, bazmeg...
- TV: Pjongyong. Ahogyan azt a Koreai Központi Távirati Iroda közölte, december harmincadikán a délutáni órákban egy SR-71 típusú amerikai felderítő repülőgépet engedély nélkül lépett a Koreai Demokratikus Népköztársaság légterébe Keszon várostól keletre. Ebben a végéhez közeledő évben már 170 esetben állapítottak meg amerikai határsértést...
- ROGOV: Faszt a szádba, Fegyá bátya. Baszd a fejét az asztalba, kék-zöld lesz a faszkalapja... (*Jobbra-balra forogva a fotelben rágyújt.*)
- TV: ...az USA katonai hivatalának vezetője szerint ezért a Pentagon a kongresszustól a 1987-es évi költségvetéséhez további 2,8 milliárd dollárt igényel azon a 289,4 milliárd dolláron kívül, amelyet...
- ROGOV: Basszatok már oda nekik, gyerekek! Picsázzátok ki őket! Csípőből egy sorozatot beléjük! (*Hintázik a fotelben.*)

TV: A japán TV-műsorok szilveszteri kiadásait különleges közlemények szakították meg. A japán nemzetbiztonsági tanács Jaszuhiro Nakaszono miniszterelnök elnöklésével zajló rendkívüli ülésén a honvédelmi kiadások növelése érdekében határozatot hozott az országban 10 éve érvényben lévő korlátozások feloldására...

ROGOV: Kúrd meg! Kúrd meg! Előlről és hátulról is! Keféljünk csak két fronton! *(Rumot tölt, iszik)* Aj, a faszomat... Szaros kubai...

TV: ...az utóbbi időben, írja a kínai *Zsenmin Zsibao*, rengeteg zavaros és téves vélemény jelent meg a demokrácia fogalmának kérdéskörében...

ROGOV: Kína még le is aláz minket. Nem egyszer fog még a beinteni a nagy medvének... *(Rágcsál.)* Majd meglátjátok, sarháziak...

TV: Moszkvában a helyiekkel együtt ezer külföldi vendég, az *Orosz Tél* fesztiválra a világ több mint száz országából érkezett látogató is köszönti az új évet. A vendégek között vannak a Barátság Vonatának résztvevői az NDK-ból, a Szabad Német Ifjúság szervezet tagjai. Ezek a fiatal elvtársak...

ROGOV: Dugják fel a hátizsákjuk egymásnak. *(A fotelben hintázva énekel)* Basszátok, basszátok, basszátok meg magatok...

TV: ...micsoda egy gyönyörűséges fenyőfa. Kivágták...

ROGOV: *(váratlanul erősen összerándul)* A picsába... Kurva élet... *(Mozdulatlanul ülve a fotelben hallgat, majd feláll, ingerülten eltapossa a padlóra dobott cigarettáját.)* A picsába... *(Nagyokat sóhajt, keresztbe tett kezekkel lassan járkal a szobában.)*

A szobában sötétebb lesz. A fehér falon megjelenik két nagy, méteres vörös R betű.

ROGOV: *(idegesen fel-alá járkalva)* Baszd meg... Igen... Hogy basznád szájba... Iiigen...

Még sötétebb kezd lenni. Csak az RR felirat vöröslik a sötétben, mialatt a TV-ben hangtalanul véget ér a Vremja műsora.

ROGOV: A kurva életbe... Mocskos rohadékok... *(Nagyokat sóhajt.)*

Csöng a telefon.

ROGOV: *(odamegy, leül a fotelbe, felveszi a kagylót)* 'allo... Igen. Igen. Na, hála istennek. És veled? Felhívni? Aha, értem... Na, és ott mi a helyzet? Minden rendben? Aaaa... Na és Száska? Igen. Igen. Nem, nem unatkozom... Nem, nem. Minden okés... A felét már leküldtem. Aha. Miért ne. Dehogy, nem unatkozom... Mit nekem az unalom. Té meg csak mulass ott jól. Igen. Hívjál... Aha... *(Leteszi a kagylót, ráadja a hangot a TV-re. A sötétség eltűnik, és vele együtt a vörös RR betűk is.)*

TV: ...felhős időjárás, kevés hó, hóvihar. Északkeleti szél, a hőmérséklet mínusz 13–15 fok. Január elsején erősödő fagy, éjjelre mínusz 17–22 fok, északon körülbelül mínusz 25 fok...

ROGOV: *(sóhajt)* Igen... Hideg van... *(Rumot tölt, megrázza az üveget a szeme előtt.)* Uhh, már alig maradt... Boldog új évet... *(Megissza, fintorog.)* Micsoda fos...

TV: ...figyelmükbe a *Lángoló Cirkusz* ünnepi adását.

ROGOV: Na ja... Lesz ám gyújtva alátok... Merre vagytok, a kurva anyátok... *(Szájába vesz egy cigarettát, majd gyufát keres, megtalálja. Miközben rágyújt, hangot ad a TV-re)*

TV: ...Jurik, szerepelni fogunk! Nem, Misa, nem fogunk szerepelni...

ROGOV: Fasz, Nyikulin. Baszd meg, ezt már vagy századszorra adjátok le, barmok. *(Megissza a maradék rumot.)*

TV: ...megismétlem a feladatokat. Fogjátok ezt a farönköt...

ROGOV: *(hirtelen összerезzen, majd leveszi a hangot a TV-ről, felpattan, fülét befogva odarohan a jobb oldali falhoz)* Azt a jó kurva... a picsába... hogy a bús picsába, abba...

A szoba ismét sötétségbe borul, a fehér falon megjelenik az RR felirat.

ROGOV: *(sokáig szótlánul áll fülét befogva és homlokát a falhoz nyomva, majd lassan elhátrál, felveszi a padlóról az elejtett cigarettát. Miután meggyújtotta, fel-alá járkal a szobában, nagyokat sóhajtva és a fejét csóválva)* Kurva... Aj, a faszom bele... rohadékok, hogy ez micsoda geciség... kurvák...

A szobában elkezd teljesen besötétedni. Csak a TV, az RR betűk és a cigaretta világít Rogov kezében, aki sokáig járkal a sötétben, sóhajtozva és káromkodva. Csöng a telefon.

ROGOV: *(keresgéli a kagylót, felveszi)* 'allo, igen, én, nyuszi-kám, igen, igen, minden rendben... Ja, semmi. Hát igen. Dehogyis, nem vagyok szomorú. De nem, miért lenne szomorú? Nem szomorú. Nézem itt a TV-t. Igen. Hát, egy keveset. Igen. Rumot? Ismersz már... Igen. Naná, pezsgő a hűtőben. És ti? Jól mulattok? Tessék? Aha... Világos. Hogy van Száska? Nem... Nem. Á, dehogy, ő remek srác, én csak vicceltem. Add át neki üdvözlétemet és jókívánságaimat. És Ritának is... Máris? Na jó. Igen, igen. Akkor ünnepelj velük, azután meg pattanj be egy taxiba és gyere át hozzám. De igyekezzél. Hiányoztál. Igen. Igen. Aha. Na jól van... *(Leteszi a kagylót, hangot ad a TV-re. A sötétség és az RR betűk azonnal eltűnnek.)*

TV: ...légtornászok, a Maximov testvérek. *(Hangos, virtuóz muzsika csendül fel, ezalatt Rogov szótlánul dohányzik, nézi a fellépő akrobatákat.)* A porondon a páratlan stílusú művésznő, Tamara Kolesznyicsenko. *(A porond közepén feltűnik egy hatalmas fatuskó, amelyen egy aprócska, csillogó fürdőruhába öltözött nő áll egy vele azonos méretű kétszemélyes fűrészsel,*

valamint egy vonóval. Miután meghajlította, a nő játszani kezd a fűrészen.)

ROGOV: Rohadt ribanc! A picsába! Kibaszott férgek! (Nagy lendületet véve teljes erőből hozzávágja a TV távirányítóját a falhoz.)

A TV képernyője és a fény a szobában kialszik, de a zenélő fűrész hangja nemcsak hogy nem szűnik meg, de még hangosabbá kezd válni, bezengve az egész szobát.

ROGOV: (sírva és zokogva a sötétben) Jaj, mama... Uramisten... Mamácska... Jaj... Férgesek...

A falon ismét feltűnik a vörös RR felirat. Eltelik némi idő. A zaj hirtelen abbamarad, baloldalt kitérül az addig zárt ajtó; a sötét szobába beárad a fény, belép egy rendőr. Téli ruházatot visel — prémés kabátot, sapkát, nemezcizmát, oldalán rádiós adóvevő. Mögötte négy ember két körfűrészrel felszerelt munkapadot hoz be.

RENDŐR: Jó estét. Kellemes ünnepeket. Ez a 64-es lakás? Magánál meg miért van minden ajtó nyitva?

Rogov a fotel mellett ül a földön, szótlánul néz rá.

RENDŐR: (az RR felirat felé biccentve) Hát ez meg micsoda?

Rogov hallgat. A négy ember a munkapad mellett álldogál, mindannyian szintén téliessen vannak felöltözve. Az első bőrkabátban és szőrmesapkában, a másik pufajkában, vízvezeték-szerelő munkanadrágban és usánkában, a harmadik pufi kabátban, karján a munkásörök vörös karszalagjával, sportos sísapkában, rózsaszín nadrágban és edzőcipőben, a negyedik téli katonai egyenruhában.

BŐRKABÁTOS: (bólintva a többieknek) Gyerünk...

A szerelő letekeri a kábelt, odamegy a konnektorhoz és csatlakoztatja. Ezalatt a rendőr, a katona és a munkásör kezénél és lábánál fogva megkötözik Rogovot.

ROGOV: Mama... Mamácska...

BŐRKABÁTOS: (a szerelőnek) Gyerünk...

A szerelő bekapcsolja a munkapadot. A fűrészek forogni kezdenek.

ROGOV: Mama... Mama... (Rángatózik a rendőr, a katona és a munkásör kezei között, akik a munkapadhoz vonszolják.)

RENDŐR: (megragadva Rogov fejét) Ne ficánkoljál, ne ficánkoljál... Kis szaros...

Rogov egész testében rángatózva üvölt, zokog.

BŐRKABÁTOS: Gyerünk...

Négyen hanyatt fektetik Rogovot a munkapadra, lefogják és a fűrészekhez nyomják. A fűrészek tompa hanggal vágnak Rogov testébe. Rogov vadul üvölt. Ahogy a teste halad előre a munkapadon, úgy vele párhuzamosan a vörös RR betűk a falon két szóvá bővülnek:

ROGOV RESZELÉSE

Miután keresztülhúzták Rogovot a fűrészek, testét bedobják a szerelő által odakészített nagy fekete műanyag zsákba.

RENDŐR: (a fotelbe törölgetve Rogov véréből piszkos kezeit) Micsoda barom...

Eközben a katona és a munkásör összekötözik a zsákot, szabadon hagyva a zsinór két végét.

BŐRKABÁTOS: (lepecsételi a zsinór végeit egy speciális szerkezettel, futólag megvizsgálja a zsákot, majd int a kezével) Gyerünk...

A katona és a munkásör elcipelik a zsákot. A szerelő, miután kikapcsolta a munkapadot, letörli róla a vért Rogov összegyűrt pulóverével, majd a rendőrrel együtt kitolják az ajtón. A bőrkabátos utánuk megy, az ajtót becsukja maga mögött. A szoba sötétbe borul. Egyedül a falon lévő két vörös szó világít. Fokozatosan elkezdenek kialudni, majd végül minden teljesen elsötétül. Eltelik néhány pillanat, majd hirtelen a teljes fehér falon felvillan a TV ragyogó képernyője. Ezen a hatalmas képen a Vremja két bementője látható, egy férfi és egy nő. Élénk, kék színű háttérnél ülnek, előttük az asztalon két pohár pezsgő. Barátságosan mosolyogva megemelik poharukat és egyszerre, hangosan azt kiáltják:

BOLDOG ÚJ ÉVET, DRÁGA KIBASZOTT FÉRGEK!

(Turi Márton fordítása)